

Mondelinge vraag van de h. LAMBERT-LIMBOSCH : Maatregelen naar aanleiding van de storm van 9 juli 2024.

De h. Lambert-Limbosch merkt op dat veel mensen nog steeds de draak steken met de klimaatverandering, met opmerkingen als "Het klimaat is altijd al veranderd" of "Een beetje meer zon kan geen kwaad in België".

Deze vorm van ontkenning, die door sommigen in de politiek voor hun plezier wordt aangewakkerd, is niet bestand tegen de tastbare werkelijkheid. Klimaatverandering is een blijvend verschijnsel en stopt niet bij de grenzen van Ukkel.

We naderen de verjaardag van de uitzonderlijk hevige storm die de gemeente op 9 juli vorig jaar trof. En dit was geen geïsoleerd meteorologisch fenomeen: een paar weken later, op 31 juli, werd Ukkel opnieuw overspoeld door een storm.

Terwijl de gemiddelde neerslag in Ukkel tussen 1991 en 2020 76,99 mm bedroeg, was de hoeveelheid regen 42 mm op 9 juli en 36,3 mm op 31 juli. Twee dagen storm waren genoeg om de gemiddelde maandelijkse neerslag te overschrijden.

Sommigen zouden zeggen dat deze gebeurtenissen altijd al hebben bestaan. Momenteel zien we echter een toename in de frequentie en intensiteit van deze stormen als gevolg van de opwarming van de aarde.

De h. Lambert-Limbosch wil ontkenners eraan herinneren dat klimaatverandering op 9 juli van dit jaar een slachtoffer eiste in Ukkel, in het Wolvendaelpark. Dit was misschien niet het eerste slachtoffer, maar wel het jongste, een baby van amper twee maanden oud. En de twee gemeenschapswachten die ter plaatse waren, betaalden bijna met hun leven voor hun koelbloedige interventie om het park te evacueren en te sluiten. Deze dag zal ook voor altijd in ons geheugen gegrift staan vanwege de verwoesting die werd aangericht aan het uitzonderlijke dendrologische erfgoed van deze Ukkelse groene long.

De opeenvolging van gebeurtenissen op 9 juli is nu goed gedocumenteerd. Het KMI heeft een geel alarm afgegeven voor 17 uur en een oranje alarm vanaf 18 uur. Leefmilieu Brussel kondigde net voor de middag aan dat de gewestelijke groene ruimtes om 17 uur zouden sluiten. De Preventiedienst ging akkoord met dit advies en nam de nodige maatregelen om het Wolvendaelpark af te sluiten voor het publiek. Om 15 uur begonnen de gemeenschapswachten ter plaatse het park te evacueren, wat naar schatting tussen de 30 en 45 minuten zou duren. Alles wat gedaan had kunnen worden, werd dus op tijd uitgevoerd, maar de storm stak een uur te vroeg op, rond 16 uur, en het hoogtepunt werd om 16.20 uur gesignaleerd.

De plicht van goed bestuur vereist dat we niet toegeven aan het argument van fataliteit.

De maatregelen in het Klimaatactieplan om koolstofneutraliteit te bereiken tegen 2050 maken deel uit van een strategie om de klimaatverandering te beperken. Maar ze zullen natuurrampen nooit voorkomen.

Op lokaal niveau kunnen maatregelen worden genomen of aangepast om te voorkomen dat dergelijke gebeurtenissen nog meer slachtoffers maken.

Kan het college uitleggen welke maatregelen er sinds juli vorig jaar zijn genomen om te komen tot voortdurende verbetering van de anticipatie op en beperking van de gevolgen van klimaatverschijnselen en zelfs andere soorten risico's, met betrekking tot het toezicht op waarschuwingen, de commando- en actieketen, de coördinatie ter plaatse, de identificatie van hulpverleners en de communicatiemiddelen die worden ingezet voor de betrokken diensten en het grote publiek?

Schepen Biermann herinnert aan de uitzonderlijke weersomstandigheden in 2024. Door de uitzonderlijke regenval zijn de bomen verzwakt door waterverzadiging en zijn hun takken zwaarder en brozer geworden.

Hoewel Leefmilieu Brussel en het KMI over het algemeen betrouwbare informatie verschaffen, waren de voorspellingen voor 9 juli niet correct. De onweerscel die rond 16 uur toesloeg, was niet voorzien en niet aangekondigd. De gemeentelijke teams zijn de parken vanaf 15 uur gaan ontruimen, maar de tijd die nodig was om deze operatie uit te voeren kan eerder op een uur of anderhalf uur dan op 45 minuten worden geschat, vanwege de context. Er was veel publiek, het was nog mooi weer toen de gemeenschapswachten arriveerden en omdat ze het onweer niet zagen aankomen, wilden de mensen blijven.

Sinds deze tragische gebeurtenis zijn er een aantal initiatieven genomen.

Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan een "inter-service" procedure om de coordinatie in het geval van een weerwaarschuwing te verbeteren. Drie diensten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering: de Preventiedienst, de Groendienst en de dienst Noodplanning. Via deze drie operatoren zal een groot aantal diensten onmiddellijk op de hoogte worden gebracht en de waarschuwing doorgegeven aan een reeks locaties die vooraf zijn bepaald op basis van het risico dat ze vertegenwoordigen.

Daarnaast wordt er nagedacht over de invoering van een "slecht weer" bewakingsdienst om de capaciteit voor acties buiten de werkuren van de gemeente te garanderen.

Er wordt ook gewerkt aan een waarschuwingssysteem met de Be Alert-applicatie en de sociale netwerken op de gemeentelijke website.

Om de veiligheid te verhogen zullen de sluitingen van groene ruimtes voortaan systematisch twee uur voor het in het bericht van Leefmilieu Brussel vermelde tijdstip worden gepland.

Zelfs als de termijn erg kort is, zal het team van gemeenschapswachten zich aanpassen aan de beschikbare tijd om de groene ruimtes te sluiten in geval van alarm, vooral omdat het aantal agenten dat gemobiliseerd wordt voor deze sluiting verdubbeld zal worden.

Op alle borden aan de ingang van de groene ruimtes zal worden aangegeven dat de toegang strikt verboden is bij storm of gevaarlijke weersomstandigheden.

De gemeentediensten ontwikkelen ook soortgelijke procedures voor andere risico's, zoals overstromingen.

De h. Lambert-Limbosch is verheugd te horen dat het college probeert lering te trekken uit deze gebeurtenissen.

Hij gelooft niet dat de storm van 9 juli als uitzonderlijk kan worden bestempeld, aangezien er helaas reden is om te vrezen voor een herhaling van dit soort verschijnselen.